

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA GOSPODARKI I PRACY ¹⁾

z dnia 28 lipca 2005 r.

w sprawie sposobu prowadzenia prac z użyciem materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego ²⁾

Na podstawie art. 18 ust. 1d ustawy z dnia 21 czerwca 2002 r. o materiałach wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego (Dz. U. Nr 117, poz. 1007 i Nr 238, poz. 2019 oraz z 2004 r. Nr 222, poz. 2249) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa wymagania techniczne i organizacyjne oraz sposób prowadzenia prac z użyciem materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego, zwanych dalej „*materiałami wybuchowymi*”, w związku z wykonywaniem działalności gospodarczej innej niż określona w art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 21 czerwca 2002 r. o materiałach wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego, zwanej dalej „*ustawą*”.

§ 2. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

1) stosowaniu materiałów wybuchowych w procesach produkcyjnych - należy przez to rozumieć procesy technologiczne, w których materiały wybuchowe, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy, są przetwarzane na produkty niebędące materiałami wybuchowymi, takie jak preparaty farmaceutyczne, preparaty kosmetyczne, lakiery, tworzywa sztuczne i tym podobne, a także procesy technologiczne wytwarzania przedmiotów ratowniczych, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 3 ustawy;

2) prowadzeniu prac z użyciem materiałów wybuchowych - należy przez to rozumieć wszelkie prace związane z praktycznym wykorzystaniem energii wytwarzanej przy wybuchu lub spalaniu się materiału wybuchowego, a także prace związane ze stosowaniem materiałów wybuchowych w procesach produkcyjnych, o których mowa w pkt 1.

§ 3. 1. Szczegółowe wymagania w stosunku do pomieszczeń magazynowych i obiektów przeznaczonych do stacjonarnego przechowywania materiałów wybuchowych określają przepisy rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 28 października 2002 r. w sprawie pomieszczeń magazynowych i obiektów do przechowywania materiałów wybuchowych, broni, amunicji oraz wyrobów o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym (Dz. U. Nr 190, poz. 1589).

2. Warunki przechowywania materiałów wybuchowych w tymczasowym magazynie poza terenem przedsiębiorstwa lub jednostki naukowej określają przepisy wydane na podstawie art. 21 ust. 4 ustawy.

§ 4. Prowadząc prace z użyciem materiałów wybuchowych, należy:

1) przestrzegać ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy, określonych w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. z 2003 r. Nr 169, poz. 1650);

2) zapewnić bezpośredni nadzór nad prowadzonymi pracami z użyciem materiałów wybuchowych, z zastrzeżeniem § 9 ust. 2, przez osoby posiadające zaświadczenia potwierdzające kwalifikacje zawodowe, przewidziane dla pracowników zatrudnionych na samodzielnych stanowiskach, w tym stanowiskach nadzoru, o których mowa w § 4 ust. 5 pkt 1 rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 4 lipca 2005 r. w sprawie szkolenia i egzaminowania osób mających dostęp do materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego (Dz. U. Nr 135, poz. 1140);

3) zapewnić prowadzenie prac związanych z dostępem do materiałów wybuchowych przez osoby posiadające zaświadczenia potwierdzające co najmniej kwalifikacje zawodowe przewidziane dla pracowników zatrudnionych na stanowiskach pracowników fizycznych, w tym mistrza, o których mowa w § 4 ust. 5 pkt 2 rozporządzenia, o którym mowa w pkt 2;

4) dysponować dokumentacją techniczną i technologiczną prowadzenia prac z użyciem materiałów wybuchowych, dostosowaną do charakteru przewidywanej pracy i uwzględniającą właściwości używanych materiałów wybuchowych;

5) dokonać ocen i dokumentowania ryzyka zawodowego związanego z realizacją poszczególnych prac z użyciem materiałów wybuchowych, zweryfikować te oceny w przypadku wprowadzania zmian sposobu użycia materiałów wybuchowych oraz stosować niezbędne środki zabezpieczające;

6) zapewnić bezpośrednią ochronę fizyczną lub odpowiednie zabezpieczenie techniczne obiektów i miejsc wykonywania prac, chroniące przed dostępem osób postronnych i kradzież materiałów wybuchowych;

7) zapewnić oznakowanie obiektów, pomieszczeń i miejsc wykonywania pracy z użyciem materiałów wybuchowych czytelnymi tablicami, informującymi o występujących w tych miejscach zagrożeniach wybuchem lub spalaniem materiałów wybuchowych;

8) zapewnić bezpieczne przechowywanie materiałów wybuchowych.

§ 5. Przy prowadzeniu prac z użyciem materiałów wybuchowych opracowuje się i na bieżąco aktualizuje wykazy:

1) prac i stanowisk pracy wymagających nadzoru osób, o których mowa w § 4 pkt 2;

2) osób mających dostęp do materiałów wybuchowych oraz określić zakres ich obowiązków;

3) niezbędnych dokumentacji technicznych i technologicznych, o których mowa w § 4 pkt 4;

4) obiektów, pomieszczeń i terenów wymagających oznakowania informującego o występujących zagrożeniach.

§ 6. 1. W dokumentacji technicznej i technologicznej, o której mowa w § 4 pkt 4, określa się w szczególności:

1) środki techniczne i organizacyjne bezpiecznej realizacji prac z użyciem materiałów wybuchowych zapewniające bezpieczeństwo życia, zdrowia, mienia i środowiska oraz zapewniające właściwy rezultat i przebieg tych prac;

2) w zależności od potrzeb opisy procesów technologicznych, instrukcje technologiczne, dokumentacje strzałowe, metryki strzałowe, instrukcje pracy, procedury badawcze, instrukcje bezpieczeństwa i higieny pracy.

2. Środki techniczne i organizacyjne, o których mowa w ust. 1 pkt 1, ustala się, uwzględniając wiedzę techniczną i praktykę, z wykorzystaniem wyników analizy zagrożeń i oceny ryzyka zawodowego.

§ 7. 1. Wymagania w stosunku do procesów technologicznych, obiektów i ich wyposażenia, instalacji technologicznych, transportu wewnątrzzakładowego, dróg transportowych oraz elementów systemu kanalizacji ściekowej, zagrożonych wybuchem lub spalaniem materiałów wybuchowych w związku z prowadzeniem działalności gospodarczej związanej ze stosowaniem materiałów wybuchowych w procesach produkcyjnych, określają przepisy rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 lipca 2003 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy produkcji, transporcie wewnątrzzakładowym oraz obrocie materiałów wybuchowych, w tym wyrobów pirotechnicznych (Dz. U. Nr 163, poz. 1577).

2. Przy prowadzeniu działalności gospodarczej związanej ze stosowaniem materiałów wybuchowych w procesach produkcyjnych ustala się i na bieżąco aktualizuje wykaz procesów technologicznych, obiektów, dróg transportowych, instalacji technologicznych oraz elementów systemu kanalizacji ściekowej, zagrożonych wybuchem lub spalaniem materiałów wybuchowych.

§ 8. 1. Prowadząc prace z użyciem materiałów wybuchowych, które są pokazem pirotechnicznym, opracowuje się dokumentację organizacyjno-techniczną pokazu pirotechnicznego, zwanego dalej „pokazem”.

2. Dokumentacja organizacyjno-techniczna pokazu, o której mowa w ust. 1, zawiera w szczególności następujące elementy i informacje:

- 1)** nazwę wykonawcy pokazu i jego siedzibę;
- 2)** datę i czas trwania pokazu;
- 3)** kserokopię koncesji lub pozwolenia wojewody, upoważniającego wykonawcę do wykonywania pokazów;
- 4)** imię, nazwisko oraz podpis osoby opracowującej dokumentację organizacyjno-techniczną pokazu oraz kserokopię posiadanego przez tę osobę zaświadczenia, o którym mowa w § 4 pkt 2;
- 5)** imię i nazwisko osoby nadzorującej realizację pokazu, kserokopię posiadanego przez tę osobę zaświadczenia, o którym mowa w § 4 pkt 2, oraz numer telefonu kontaktowego;
- 6)** masę netto wyrobów pirotechnicznych przewidzianych do odpalenia z podziałem na klasy i podklasy według ADR;
- 7)** określenie systemu odpalania ładunków pirotechnicznych oraz zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych dla tego systemu, w szczególności biorąc pod uwagę sieci energetyczne, elektryczne trakcje kolejowe, przekaźniki telekomunikacyjne;
- 8)** dane dotyczące systemu zabezpieczeń terenu pokazu od momentu dostarczenia wyrobów pirotechnicznych do zakończenia kontroli terenu po pokazie;
- 9)** osoby odpowiedzialne za sprawdzenie terenu po zakończeniu pokazu i unieszkodliwienie niewypałów i niewybuchów pirotechnicznych;
- 10)** zasady postępowania w przypadku wystąpienia zagrożeń i sytuacji awaryjnych.

3. Minimalne odległości usytuowania publiczności w stosunku do odpalanych ładunków pirotechnicznych na terenie pokazu określa załącznik do rozporządzenia.

§ 9. 1. Sposób i warunki przeprowadzania oraz tryb postępowania w sprawach robót budowlanych wykonywanych przy rozbiórce obiektu budowlanego z użyciem materiałów wybuchowych określa rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie rozbiórek obiektów budowlanych wykonywanych metodą wybuchową (Dz. U. Nr 120, poz. 1135).

2. Projektowanie i kierowanie robotami budowlanymi prowadzonymi z użyciem materiałów wybuchowych wymaga posiadania uprawnień budowlanych wydanych w trybie określonym w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 18 maja 2005 r. w sprawie samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie (Dz. U. Nr 96, poz. 817).

§ 10. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

- 1) Minister Gospodarki i Pracy kieruje działem administracji rządowej - gospodarka, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 11 czerwca 2004 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Gospodarki i Pracy (Dz. U. Nr 134, poz. 1428).
- 2) Niniejsze rozporządzenie zostało notyfikowane Komisji Europejskiej w dniu 17.03.2005 r. pod numerem 2005/0121/PL - C10C zgodnie z § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597).

Załącznik

do rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 28 lipca 2005 r. (poz. 1328)

MINIMALNE ODLEGŁOŚCI USYTUOWANIA PUBLICZNOŚCI W STOSUNKU DO ODPALANYCH ŁADUNKÓW PIROTECHNICZNYCH NA TERENIE POKAZU PIROTECHNICZNEGO

Lp.	Rodzaj odpalanego wyrobu pirotechnicznego	Opis działania	Minimalna odległość od publiczności [m]
1	2	3	4
1	Wyroby pirotechniki widowiskowej niewzlatujące, w szczególności fontanny, wulkany, wodospady, ognie bengalskie, dymy, napisy, słońca	Niemiotające efektów na odległość	30
2	Bomby pirotechniczne kuliste (w tym wodne) bez efektu hukowo-błyskowego jako podstawowy. Moździerze	Bomby w kształcie kuli lub w kształcie cylindra o wysokości do dwóch kalibrów. Wystrzeliwane z rur pokazowych, tzw. moździerzy	1 × kaliber bomby w milimetrach, ale nie mniej niż 50 m
3	Bomby pirotechniczne cylindryczne niezależnie od efektu i kuliste z efektem hukowo-błyskowym jako podstawowy	Bomby w kształcie cylindra o wysokości powyżej dwóch kalibrów. Bomby w kształcie kuli w kształcie cylindra o wysokości do dwóch kalibrów z efektem hukowo-błyskowym jako podstawowy. Wystrzeliwane z rur pokazowych	1,2 × kaliber bomby w milimetrach, ale nie mniej niż 60 m
4	Miny, bukiety pirotechniczne	Efekty snopu iskier w różnych układach, nielejące w powietrzu w	0,8 × kaliber wyrobu w milimetrach, ale nie

		postaci zwartej bryły, wystrzeliwane z rur pokazowych, tzw. moździerzy	mniej niż 40 m
5	Rakiety i inne wyroby latające z napędem własnym (np. latające koła UFO)	Wyroby napędzane silnikiem pirotechnicznym ze stabilizatorem lub bez	200 m w kierunku lotu rakiety, 125 m w pozostałych kierunkach
6	Baterie, wyrzutnie wielostrzałowe, rzymskie ognie o kalibrze do 60 mm. Wyrzutnie i rzymskie ognie o kalibrze powyżej 60 mm należy traktować w zależności od efektu jako bomby kuliste lub bukiety	Wyroby wielostrzałowe wyposażone w wiele rur połączonych układem odpalania. Kaliber pojedynczej wyrzutni □ 30 mm	50
		Kaliber pojedynczej wyrzutni 31-60 mm	70

Objaśnienia:

1. Podane w powyższej tabeli wielkości wyliczono, przyjmując, iż strzelanie odbywa się pionowo lub z odchyleniem od pionu do 10°; nie uwzględniono wpływu wiatru; miejsce strzelania jest położone na tym samym poziomie co publiczność.

2. Przy określaniu minimalnej odległości od publiczności wyrobów niewymienionych w tabeli należy stosować wymagania dla wyrobów o podobnym działaniu i stwarzających podobne zagrożenie.

3. Wielkości podane w powyższej tabeli mają charakter orientacyjny, wyliczenie bezpiecznej odległości od miejsca odpalania wyrobów pirotechniki widowiskowej do publiczności każdorazowo wykonuje kierujący pokazem, uwzględniając warunki mogące mieć wpływ na bezpieczeństwo konkretnego pokazu, w tym między innymi: odchylenie od pionu kierunku strzelania, wpływ wiatru bocznego, różnice poziomów pomiędzy miejscem odpalania wyrobów a miejscem zajmowanym przez publiczność.